

શું કરવું:

- હંમેશા UPI ટ્રાન્ઝેક્શન્સનો રેકોર્ડ રાખો
- એ વાત સુનિશ્ચિત કરો કે કર્મચારીઓ છેતરપિંડીઓ વિષે જાણતા હોય
- છેતરપિંડી થઈ શકે એવી પ્રવૃત્તિઓ, જેમકે પિન શેર કરવો, ખાતા નંબર અને અંગત વિગતો આપવી વગેરે જેવી બાબતોને પ્રોત્સાહન આપવું જોઈએ નહીં

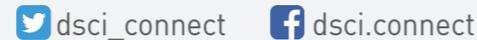

શું ન કરવું:

- બાયોમેટ્રિક્સ અને એમ-પિન વિગતો કોઈપણ પ્રકારે એટલેકે ફિઝિકલ કે ઇલેક્ટ્રોનિક રીતે સ્ટોર કરવી ન જોઈએ
- ગ્રાહકોની માહિતીની સુરક્ષા ક્યારેય ન અવગણો
- ગ્રાહકની વિગતો ખરાઈ કર્યા વિના કલેક્ટ રીક્વેસ્ટ જારી ન કરો

Follow us

DIGITAL PAYMENT
इPArBkrइhB

A Joint Initiative of

*"Digital money will
empower the poor"*

- Narendra Modi
Prime Minister

ડિજિટલ પેમેન્ટ

#SaralBhiSecureBhi

તમારા ગ્રાહકો તરફથી ડિજિટલ પદ્ધતિએ પેમેન્ટ મેળવતી વખતે આ બુકલેટ તમને શું કરવું અને શું ન કરવું એ ધ્યાનમાં રાખવામાં મદદ કરશે.

www.dsci.in/digital-payment-suraksha

આ સ્કેન કરો

શું કરવું:

- ડિવાઇસ (POS અને બાયોમેટ્રિક ડેટા કેપ્ચર ડિવાઇસ મશિન) સાથે છેડછાડ કરવામાં નથી આવી અને માત્ર પ્રમાણિત ડિવાઇસોનો જ ઉપયોગ થઈ રહ્યો હોવાની ખાત્રી કરો
- તમારા POS હંમેશા અપગ્રેડ રાખો અને એની સુરક્ષા જાળવી રાખો
- POSની શંકાસ્પદ હિલચાલ વિષે તરત જ રીપોર્ટ કરવાનું સુનિશ્ચિત કરો

શું ન કરવું:

- POS ખુલ્લી કે અસુરક્ષિત જગ્યાઓ પર રાખવાનું ટાળો
- સ્લિપ્સ અને રીપોર્ટ્સમાં સંપૂર્ણ કાર્ડ કે આધારની વિગતો ક્યારેય પ્રિન્ટ ન કરો
- આધાર વિગતો - નંબર, અંગત માહિતી, બાયોમેટ્રિક્સ સ્ટોર કરેલા ન હોવા જોઈએ

મૂળભૂત આવશ્યકતાઓ

ઓનલાઇન અને મોબાઇલ બેંકિંગ

મોબાઇલ વોલેટ

ક્રેડિટ અને ડેબિટ કાર્ડ

શું કરવું:

- પેમેન્ટ્સ સંભાળતા તમારા કર્મચારીઓને થ્રીટ્સ વિષે હંમેશા માહિતગાર રાખો
- હંમેશા સુરક્ષિત અને ભરોસાપાત્ર અને સંપૂર્ણરિતે ચકાસાયેલા પેમેન્ટ ગેટવેઝનો ઉપયોગ કરો
- બેંકની વેબસાઇટો પરની લિંકો પરથી એપ્લિકેશન્સની અધિકૃતતાની ચકાસણી કરો
- ઉપયોગ થઈ રહ્યા હોય એ ડિવાઇસો (POS અને બાયોમેટ્રિક કેપ્ચર મશિન) અપડેટ્ડ છે અને તેની સાથે છેડછાડ કરવામાં નથી આવી તથા માત્ર પ્રમાણિત ડિવાઇસોનો જ ઉપયોગ થઈ રહ્યો હોવાની ખાત્રી કરો
- ટ્રાન્ઝેક્શન લોગ્સ અને એલટર્સ પર નજર રાખો; શંકાસ્પદ અથવા છેતરપિંડીયુક્ત પ્રયાસો વિષે લાગતા-વળગતા સર્વિસ પોર્વાઇડર્સ અને પોલિસ અધિકારીઓને જાણ કરો

શું ન કરવું:

- અવિશ્વસનિય અને ચકાસેલી ન હોય તેવા સ્ત્રોતો/એપ સ્ટોર્સમાંથી એપ્સ ક્યારેય ઇન્સ્ટોલ ન કરો
- ડિજિટલ પેમેન્ટ્સ સ્વિકારતી વખતે ક્યારેય અસુરક્ષિત/ઓપન વાઇ-ફાઇ પોઇન્ટ્સનો ઉપયોગ ક્યારેય ન કરો
- પેમેન્ટ ડિવાઇસો ક્યારેય ધ્યાન બહાર ન રાખો અથવા અજાણી વ્યક્તિઓને ન આપો
- ગ્રાહકોની સંવેદનશીલ માહિતી જેવીકે બાયોમેટ્રિક, એમ-પિન, પાસવર્ડ્સ વગેરે કોઈપણ પ્રકારે (ફિઝિકલ/ઇલેક્ટ્રોનિક) ક્યારેય સ્ટોર ન કરો

શું કરવું:

- હંમેશા સુરક્ષિત અને ભરોસાપાત્ર પેમેન્ટ ગેટવેઝનો ઉપયોગ કરો
- પેમેન્ટ ગેટવે ઇન્ટિગ્રેશન સંપૂર્ણપણે ચકાસેલું છે એની ખાત્રી કરો
- ગ્રાહકો ઓનલાઇન અને મોબાઇલ બેંકિંગનો ઉપયોગ કરી શકે છે કે નહીં એ નિયમિત રીતે ચકાસો

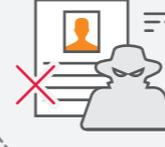
શું ન કરવું:

- ગ્રાહકોને તેઓની ઓનલાઇન બેંકિંગ માહિતીઓ વિષે પૂછવાનું ટાળો
- પેમેન્ટ મોડ્યુલની સુરક્ષાની અવગણના ક્યારેય ન કરો
- છેતરપિંડીના પ્રયત્નો ક્યારેય ન અવગણો અને તરત જ બેંક/પેમેન્ટ ગેટવેને જાણ કરો

શું કરવું:

- વોલેટ્સમાંથી પ્રાપ્ત થતા પેમેન્ટ હંમેશા ટેલી કરો અને ટ્રાન્ઝેક્શન રેકર્ડ્સ નંબરો પર નજર રાખો
- ગ્રાહકો સુરક્ષિત અને સ્ટેટિક QR કોડનો ઉપયોગ કરીને ટ્રાન્ઝેક્શન કરવા સક્ષમ છે એ નિયમિત રીતે ચકાસતા રહો
- સંવેદનશીલ માહિતી શેર કરતા પહેલા એજન્ટના અધિકૃત આઇડીની હંમેશા ખરાઈ કરી લેવી

શું ન કરવું:

- ગ્રાહકોની સંવેદનશીલ માહિતી કોઈપણ રીતે (ફિઝિકલ/ઇલેક્ટ્રોનિક) સ્ટોર ન કરો
- છેતરપિંડીના પ્રયાસો ક્યારેય ન અવગણો અને લાગતા-વળગતી વોલેટ કંપનીને તરત જ જાણ કરો
- જરૂર ન હોય એવી ગ્રાહકોની માહિતી મેળવવાનું ટાળો

શું કરવું:

- ગ્રાહકની દેખરેખ હેઠળ જ કાર્ડ ટ્રાન્ઝેક્શન કરો
- તમારા POS હંમેશા અપડેટ્ડ રાખો અને એની સુરક્ષા જાળવી રાખો
- POS ડિવાઇસો સાથે છેડછાડ નથી થઈ અને માત્ર પ્રમાણિત ડિવાઇસો નો જ ઉપયોગ થઈ રહ્યો હોવાની ખાત્રી કરો

શું ન કરવું:

- POS ડિવાઇસો નજરથી દૂર/દેખરેખથી દૂર ન જાય અને અનધિકૃત લોકો તેનો ઉપયોગ ન કરે એની તકેદારી રાખો
- કાર્ડના CVV અને પિન ક્યારેય સ્ટોર ન કરો
- સંપૂર્ણપણે જરૂરી ન હોય ત્યાં સુધી ગ્રાહકોના કાર્ડની વિગતો સ્ટોર ન કરો